

Водич за приступ информацијама у Управи за индиректно опорезивање

Бања Лука, септембар 2022. године

Треће издање

Издавач: Управа за индиректно опорезивање
Одјелење за комуникације и међународну сарадњу
Адреса: Бана Лазаревића бб
78000 Бања Лука
Телефон: 051/335-363
Факс: 051/335-258
Е-mail: info@uino.gov.ba

1. Предговор

Овај водич је сачињен у циљу омогућавања квалитетног и транспарентног коришћења права на слободан приступ информацијама, у складу са одредбама Закона о слободи приступа информацијама у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“, бр. 28/00, 45/06, 102/09, 62/11 и 100/13) (у даљем тексту: ЗОСПИ).

Наиме, водич пружа информације о најједноставнијем начину приступа информацијама које су у посједу и под контролом Управе за индиректно опорезивање (у даљем тексту: УИО).

Конкретно овај водич садржи:

- једноставне инструкције за сачињавање и подношење захтјева,
- информације о процедури и роковима којих се УИО мора придржавати током обраде захтјева за приступ информацијама;
- информације о околностима под којим вам приступ захтијеваној информацији може бити ускраћен;
- инструкције о подношењу жалби на одлуке које су донесене у складу са ЗОСПИ;
- образац захтјева за приступ информацијама у складу са ЗОСПИ;
- упућује на службеника за информисање, као и контакт телефоне на које се можете обратити;
- инструкције о трошковима умножавања захтијеваних информација;
- Индекс регистар УИО.

Водич је бесплатан и можете га добити у просторијама УИО или на званичној web страници Управе: www.uino.gov.ba

Очекујемо да ће вам информације у овом водичу бити од користи. Позивамо вас да нам дате препоруке како бисмо заједно допринијели унапређењу његовог сљедећег издања.

2. Ко има право на приступ информацијама?

Свако физичко и правно лице има право поднијети захтјев за приступ информацијама које су у посједу или под контролом УИО, осим у изузетним околностима утврђеним ЗОСПИ. УИО неће испитивати, нити захтијевати разлоге оправданости захтјева.

Приступ информацијама увијек треба тражити код оног јавног органа за који сматрате да посједује тражену информацију.

Уколико нисте сигурни да је то УИО, посјетите нашу web страницу: www.uino.gov.ba или се на други начин покушајте информисати о надлежностима Управе.

3. Поступак подношења захтјева за приступ информацијама

Прије него што поднесете писани захтјев за приступ информацијама, препоручујемо да најприје покушате тражене информације добити од службеника за информисање при Одјељењу за комуникације и међународну сарадњу. Ако Одјељење за комуникације и међународну сарадњу није у могућности да подијели потребну информацију са вама на неформалан начин, можете поднијети формалан захтјев у складу са ЗОСПИ.

Дакле, уколико до потребне информације нисте могли доћи на неформалан начин, потребно је да упутите захтјев за приступ информацијама који испуњава сљедеће услове:

- да је поднесен у писаном облику на једном од језика који су у службеној употреби у Босни и Херцеговини, и то: лично, путем редовне поште, путем електронске поште или факсом;
- да садржи назив јавног органа којем се обраћа подносилац;
- да садржи име, презиме, контакт и адресу подносиоца захтјева;
- да садржи што прецизније податке о природи и садржају информације која се тражи.

Ако захтјев подноси законски заступник подносиоца захтјева или лица које је овлашћено за приступ информацијама, исти је дужан доказати свој идентитет и доставити доказ да је законски заступник или пуномоћник.

Ако захтјев није поднесен у прописаној форми и не садржи податке на основу којих се може идентификовати тражена информација, УИО ће позвати подносиоца захтјева да исти исправи или допуни у одређеном року.

Контакт адреса за подношење захтјева за приступ информацијама:

✓ **Адреса:** Управа за индиректно опорезивање
Одјељење за комуникације и међународну сарадњу
Бана Лазаревића бб
78000 Бања Лука

- **Телефон:** 051/335-363; 051/335-201; 051/335-182; 051/335-189
- **Факс:** 051/335-258
- **Web:** www.uino.gov.ba
- **E-mail:** info@uino.gov.ba

Службеник за информисање: Јадранка Шарић, виши стручни сарадник за комуникације

Како бисмо олакшали приступ информацијама, УИО је припремила документе који су Вам стављени на располагање. То су сљедећи документи:

- *Водич (документ који тренутно читате);*
- *Индекс Регистар, који садржи регистар информација које су под контролом Управе за индиректно опорезивање (Прилог 1);*
- *Образац захтјева за приступ информацијама (Прилог 2).*

Сви ови документи су вам доступни на захтјев или их можете пронаћи на службеној веб страници УИО (www.uino.gov.ba).

3.1. Како поступити у ситуацији када УИО нема информацију

У случају да УИО нема информацију тражену захтјевом или уколико није надлежна да поступи по заprimљеном захтјеву, исти ће, најкасније осам дана по пријему, прослиједити надлежном јавном органу који може по том захтјеву поступити, о чему ће обавијестити подносиоца захтјева.

3.2. Рок за поступање по захтјеву за приступ информацијама

УИО је дужна да у року од 15 дана од пријема захтјева обавијести подносиоца захтјева о томе да ли му је приступ информацијама одобрен или одбијен.

Међутим, наведени рок се може продужити у случају да је ријеч о информацији која, према ЗОСПИ може бити изузета од објављивања, односно у случају када је потребно цијенити да ли је њено објављивање (у цијелости или дјелимично) у јавном интересу, док се подносилац захтјева мора обавјештавати о свим радњама и разлозима продужења рока.

3.3. Приступ информацијама

Након што УИО одобри приступ траженим информацијама у цијелости или дјелимично, о томе рјешењем обавјештава подносиоца захтјева. Рјешењем се утврђује могућност личног приступа и увида у информације у просторијама УИО у вријеме које одговара и подносиоцу захтјева и службенику запосленом у Одјељењу за комуникације и међународну сарадњу, или се, уколико је информација краћа од 20 (двадесет) страница, иста доставља у писаној форми подносиоцу захтјева.

Уколико информација има више од 20 (двадесет) страница, подносилац захтјева је

дужан платити накнаду трошкова умножавања, о чему га УИО претходно обавјештава службеним дописом. Након достављања доказа о уплати, подносиоцу се упућује и информација која је саставни дио рјешења.

3.4. Трошкови умножавања

У складу са ЗОСПИ, УИО не наплаћује накнаде за подношење захтјева по ЗОСПИ или за писана обавјештења у смислу овог закона, док се накнада за извршене услуге умножавања наплаћује у складу са Одлуком Савјета министара БиХ о трошковима умножавања захтијеваних информација у складу са Законом о слободи приступа информацијама („Службени гласник БиХ“, бр. 12/01 и 72/19) и то:

- 0,50 КМ за сваку страницу стандардног формата,
- 10 КМ по ЦД-у за електронску документацију.

Умножавање првих 20 (двадесет) страница материјала стандардног формата је бесплатно, а за све друге тражене информације с већим бројем страна подносилац захтјева плаћа унапријед.

Трошкови умножавања уплаћују се на Јединствени рачун трезора БиХ.

4. Ускраћивање приступа информацијама

У правилу, УИО има обавезу да вам одобри приступ информацији коју сте тражили. Само под изузетним околностима, које ЗОСПИ детаљно регулише, Управа може донијети одлуку да вам ускрати приступ информацији коју сте тражили.

УИО може донијети рјешење којим одбија приступ информацији на основу **три категорије изузећа** и то;

Прва категорија се односи на функције државних органа. У смислу ове категорије, изузетак може бити утврђен, у случајевима када би откривање информације изазвало **значајну штету по „леgitимне циљеве“ спољне политике, интереса одбране и безбједности, као и заштите јавне безбједности, интереса монетарне политике, спречавања криминала и откривања криминала и заштите процеса доношења одлуке.**

Друга категорија изузећа односи се на **заштиту комерцијалног интереса треће стране**, када би објављивање такве информације могло проузроковати штету трећој страни.

Трећа категорија изузетака је **заштита приватности другог лица.**

Поред наведеног, УИО се у поступку одлучивања, поред ЗОСПИ руководи и Законом о Управи за индиректно опорезивање („Службени гласник БиХ“ бр. 89/05), Законом о

поступку индиректног опорезивања („Службени гласник БиХ“ бр. 89/05 и 100/13), те Законом о заштити личних интереса у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“, бр. 49/06, 76/11 и 89/11).

Ако УИО одбије приступ информацији коју сте ви захтијевали, било дјелимично или у цијелости, о томе ће вас обавијестити рјешењем у року од 15 дана по пријему захтјева.

У рјешењу ће се навести разлози за одбијање приступа информацији, законске основе за статус изузећа, сва материјална питања која су важна за одлуку, те вас подучити о вашем праву подношења жалбе.

У том случају ви можете:

- уложити жалбу директору Управе за индиректно опорезивање на такву одлуку у року од 15 дана од дана достављања рјешења. Жалба подлијеже плаћању таксе у складу са Законом о административним таксама („Службени гласник БиХ“, бр. 16/02, 19/02, 43/04, 08/06, 76/06, 76/07, 03/08, 42/08, 03/10, 98/12, 15/14, 78/14, 32/17, 62/17, 53/17, 73/17, 68/19, 18/20 и 30/22);

Уплатница као доказ о уплаћеној административној такси попуњава се како слиједи;

- **Износ од: 10,00 КМ**
- **Сврха дознаке:** такса за жалбу против рјешења
- **Прималац:** ЈРТ ТРЕЗОР БиХ
- **Рачун примаоца:** један од наведених рачуна
 - 3380002210018390 (Unicredit банка д.д. Мостар)
 - 5517902220404858 (Unicredit банка а.д. Бања Лука)
 - 1610000010751394 (Raiffeisen банка д.д. Сарајево)
 - 1549212013183391 (Intesa Sanpaolo банка д.д. Сарајево)
- **Врста уплате:** 0
- **Врста прихода:** 722803
- **Општина:** шифра општине уплатиоца (шифра за уплату ентитетских јавних прихода)
- **Буџетска организација:** 1601001
- **Позив на број:** 0

- ако нисте задовољни одлуком поводом жалбе можете покренути управни спор у року од 60 дана од дана пријема коначног рјешења, како би одлука била разматрана од стране суда и/или

➤ жалити се Институцији омбудсмена за људска права БиХ (телефон: 051-303-992; Академика Јована Сурутке 13, Бања Лука, е-mail: bl.ombudsmen@ombudsmen.gov.ba), у року од 12 мјесеци од дана доношења рјешења.

Обратите пажњу да су сви жалбени рокови тачно одређени. Пропуштањем ових рокова

ризикујете да изгубите ваше право на подношење жалбе, односно покретање управног спора.

5. Приступ личним информацијама

ЗОСПИ предвиђа посебну процедуру за приступ личним информацијама, односно информацијама које се тичу приватног живота. Важно је истаћи да приступ личним информацијама може тражити само лице на које се односе, на начин да ће својеручно потписати захтјев и предочити важећи идентификациони документ са фотографијом.

Захтјев може поднијети и законски заступник, односно пуномоћник лица на које се личне информације односе. Законски заступник и пуномоћник дужни су потписати захтјев, доказати свој идентитет, те доставити доказ о заступању или пуномоћ, као и копију законом утврђеног личног документа подносиоца захтјева.

ЗОСПИ даје право којим се обезбјеђује да личне информације, које су под контролом јавног органа, буду тачне, актуелне, комплетне, релевантне за законито коришћење због којег су похрањене, те да на било који други начин не буду погрешне.

Након приступања личној информацији, може се захтијевати измјена, допуна или давање коментара, који се додаје на личне информације. Захтјеви за измјене или допуне личних података нису временски ограничени.

Уколико утврди да нису испуњени законски услови у погледу тачности, актуелности, релевантности за законито коришћење због којег су похрањени, или утврди да су на било који други начин погрешни, јавни орган може рјешењем одбити тражену измјену или допуну личних података. Такво рјешење садржи и поуку о правном лијеку.

6. Завршне напомене

Индекс регистар информација којима располаже Управа за индиректно опорезивање и образац захтјева за приступ информацијама саставни су дио Водича за приступ информацијама Управе.

Даном ступања на снагу овог Водича престаје да важи друго издање Водича из октобра 2016. године.

Прилог 1:

Индекс регистар

Индекс регистар садржи врсте информација које су под контролом и са којима Управе за индиректно опорезивање располаже.

С тим у вези, законске надлежности Управе реализују се унутар одговарајућих организационих јединица, које, зависно од описа послова, у складу са Правилником о унутрашњој организацији у Управи за индиректно опорезивање, посједују податке о:

- плану и програму рада УИО, стратешком планирању развоја Управе и извјештајима о раду Управе;
- професионалним стандардима који су усвојени у УИО;
- објектима Управе и граничним прелазима;
- међународним пројектима и програмима сарадње;
- сарадњи са другим институцијама у оквиру обављања послова из дјелокруга рада УИО;
- врстама услуга које УИО пружа пореским обвезницима;
- провођењу политике интерног и екстерног информисања;
- евиденцијама о захтјевима за приступ информацијама;
- законским и подзаконским прописима које УИО примјењује у свом раду;
- ријешеним жалбама;
- информацијама у вези са прекршајним поступцима као и сарадњи са правосудним органима по питањима прекршајних поступака из области индиректних пореза;
- поступцима из области јавних набавки роба, радова и услуга;
- управљању људским потенцијалима и провођењу утврђене кадровске политике;
- провођењу конкурсних процедура при запошљавању у Управу;
- дисциплинској и материјалној одговорности запослених и другим питањима из области радних односа;
- утврђивању годишњих планова и буџета Управе;
- наплати индиректних пореза и других накнада и такси за које је надлежна Управа;
- расподјели прикупљених прихода корисницима;
- поврату индиректних пореза;
- принудној наплати дуговања по основу индиректних пореза;
- поступању са привремено и правоснажно одузетом робом;
- примјени царинских, спољнотрговинских, девизних и других прописа у области царинске политике;
- царинско-управном поступку;
- праћењу и примјени царинске тарифе;
- обвезујућим информацијама о тарифном разврставању робе и поријеклу робе;
- примјени прописа о заштити интелектуалне својине;

- оствареној сарадњи са другим органима по питању примјене прописа у царинском поступку
- спровођењу прописа из области индиректних пореза везано за ПДВ и акцизу;
- извршеним контролама пореских обвезника са аспекта правилне примјене прописа из области ПДВ-а и акцизе;
- утврђеним пореским обавезама пореских обвезника по основу ПДВ-а и акцизе;
- обвезницима индиректних пореза који се воде у Јединственом регистру обвезника индиректних пореза;
- оствареној сарадњи са другим органима;
- документованим облицима кријумчарења, царинских, пореских и других прекршаја и кривичних дјела, из области индиректних пореза, те спроведеним истражним активностима и поднесеним извјештајима надлежном тужилаштву;
- издатим прекршајним налозима за учињени прекршај из области индиректног опорезивања;
- оствареној сарадњи са правосудним, полицијским и другим тијелима за спровођење прописа у питањима из дјелокруга рада УИО и то на свим нивоима власти у БиХ;
- потписаним уговорима и споразумима сарадње са надлежним тијелима на међународном нивоу;
- упостављању, развоју и одржавању информационог система УИО.

Прилог 2:

Образац Захтјева

Презиме и име

Адреса

Телефон/телефакс/e-mail

Датум

УПРАВА ЗА ИНДИРЕКТНО ОПОРЕЗИВАЊЕ
Бана Лазаревића бб
78000 Бања Лука

Предмет: Захтјев за приступ информацијама

На основу Закона о слободи приступа информацијама у Босни и Херцеговини тражим да ми омогућите приступ информацији:

Заокружите начин на који желите приступити траженим информацијама:

- а) Непосредан увид
- б) Умножавање информације
- с) Слање информације путем поште на достављену адресу

Прилог:

Подносилац захтјева
